

KWESTIE UŻYCIA BRONI ATOMOWEJ PRZEZ ROSJĘ

NEOZIMNOWOJENNA KONFRONTACJA ROSJA-ZACHÓD

- porównanie z I zimną wojną XX w.: poziomy/stopnie eskalacji

Wzrost roli broni nuklearnej w strategii Rosji

- **Wojna w Ukrainie jest dotychczas szczytowym punktem II zimnej wojny. Trwają tam dwie wojny: wojna bezpośrednia między Rosją a Ukrainą oraz proxy war między Rosją a Zachodem**
- **Słabnie potencjał strategiczny Rosji**
  - **Armia konwencjonalna (marny poziom sztuki wojennej, niskie morale, niewyszkolone rezerwy, przestarzały sprzęt, duże straty...)**
  - **Przemysł obronny (niewystarczający w wyniku sankcji...)**
  - **Dezinformacja (osłabiona wobec spadku wiarygodności politycznej Rosji)**
- **Rosji pozostaje jako główna siła broń jądrowa (może także cyberbroń – do tej pory jeszcze masowo nie użyta)**

Rodzaje broni i zagrożeń nuklearnych

- **Strategiczna i niestrategiczna - w zależności od zasięgu: strategiczna (międzykontynentalna) – ponad 5 500 km; niestrategiczna poniżej tego zasięgu, w tym taktyczna – do 500 km**
- **Środki przenoszenia – triada:**
  - **Rakietowe bazowania lądowego (Szatan, Topol, Yars... Iskander**
  - **Lotnicze (Tu, Su, Mig)**
  - **Morskie (Sineva, Buława, Kalibr... torpedy)**
  - **Broń hipersoniczna – nowa jakość (np. lotniczy Kindżał)**
- **Inne zagrożenia atomowe**
  - **Dyweryyjna broń atomowa**
  - **Bрудna bomba**
  - **Dywersja w elektrowniach atomowych**

Rosyjska doktryna użycia broni jądrowej

Strategiczna broń nuklearna

Rosyjsкая Федерация оставляет за собой право применить ядерное оружие **в ответ** на применение против нее и (или) ее союзников ядерного оружия и других видов оружия массового поражения, **а также в случае агрессии против Российской Федерации с применением обычного оружия, когда под угрозу поставлено само существование государства.**

Taktyczna broń atomowa

Doktryna „deeskalacji nuklearnej” konfliktu konwencjonalnego przy użyciu taktycznej broni atomowej: w razie przegrywania wojny konwencjonalnej ostrzegawcze użycie broni atomowej lub/i selektywne uderzenie na obiekt wojskowy z sygnałem – **STOP**, kończymy wojnę, negocjujemy rozejm, bo jesteśmy na progu wojny atomowej.

Zagrożenia nuklearne ze strony Rosji w czasie wojny w Ukrainie

- **Strategiczne znaczenie taktycznej broni atomowej w wojnie z Ukrainą jako państwem nienuklearnym. Szantaż nuklearny wobec państwa nienuklearnego – nowa, niebezpieczna jakość rosyjskiej strategii nuklearnej: złamanie systemu nieprolifracji BMR**
- **Cele rosyjskiego szantażu nuklearnego w Ukrainie:**
  - **Zniechęcić Zachód do pomocy Ukrainie (opinia publiczna)**
  - **Zastraszyc i złamać wolę oporu Ukraińców**
- **Możliwe konsekwencje dla Rosji użycia broni atomowej w Ukrainie:**
  - **Zachód:** alert strategicznego arsenału nuklearnego, konwencjonalne operacje wojskowe w powietrzu, na morzu, w kosmosie i cyberprzestrzeni...
  - **Świat:** potępienie i izolacja Rosji
  - **Ukraina:** konsekwencje **trudne do określenia** – szok, załamanie i kapitulacja, czy jednak wzrost zawziętości antyrosyjskiej i determinacji obronnej?
  - **Rosja:** **niewiadoma reakcja Rosjan???**

Możliwe powojenne zagrożenia nuklearne dla Zachodu ze strony Rosji

- **Możliwe scenariusze zakończenia wojny:**
  - **Zwycięstwo Rosji:**
    - *Zwiększenie agresywności Rosji. Od szantażu mogłaby przejść do realnego ataku ograniczonego pod parasolem taktycznej broni atomowej*
  - **Zwycięstwo Ukrainy:**
    - *Oslabienie Rosji. Wobec słabości konwencjonalnej wzrost roli broni jądrowej w jej strategii, zwłaszcza broni strategicznej*
  - **Wojna nierozstrzygnięta:**
    - *Ciągła niestabilność strategiczna. Podtrzymywany intensywny szantaż atomowy, skoro działa*

Zachodnia strategia odstraszania nuklearnego: wymagania

- **Odstraszanie strategiczne (MAD)**
  - **Równowaga sił (traktaty USA/Rosja: 1750 ładunków nuklearnych, 700/800 środków przenoszenia)**
  - **Polityka deklaratywna: siła w wiarygodności, konkretność a niejasność co do reakcji; polityka „no first use”?**
- **Taktyczna broń nuklearna w Europie i „Nuclear Sharing”**
  - **Arsenał równowagi: tylko powietrzny (bomby lotnicze)? Czy też morski, lądowy?**
  - **Środki przenoszenia (samoloty i rakiety podwójnego przeznaczenia – konwencjonalne i nuklearne)**
  - **Polska wobec „Nuclear Sharing”**

Odporność strategiczna (resilience): jej rola w obronie przed BMR

- **Obrona przeciwrakietowa (selektywna, w tym problem zwalczania środków podwójnego przeznaczenia)**
- **Ochrona ludności**
  - **System alarmowania**
  - **Schrony – minimalizacja strat**
  - **Edukacja dla bezpieczeństwa**
- **Likwidacja skutków ataku nuklearnego**
  - **Ratownictwo medyczne i... psychologiczne**
  - **Ratownictwo techniczne, w tym w warunkach skażeń promieniotwórczych**

Podsumowanie

- **Druga zimna wojna przywraca aktualność problematyki obrony przed bronią masowego rażenia, w tym przed bronią atomową**
- **Poziom ryzyka użycia broni nuklearnej w przyszłości w Europie zależy od scenariusza zakończenia wojny w Ukrainie**
- **Konieczność uadekwatnienia strategii i potencjału odstraszania NATO oraz inwestowania w odporność strategiczną, w tym w rozwój OC na czas wojny**